

Bilgi toplumunda telif hakları ve bağlantılı hakların belirli yönlerinin uyumlaştırılması hakkında

22 Mayıs 2001 tarihli ve 2001/29/AT sayılı AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEY DİREKTİFİ

AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ VE AVRUPA PARLAMENTOSU,

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Anlaşma'yı ve bu Anlaşma'nın özellikle 47(2), 55 ve 95. maddelerini göz önünde tutarak,

Komisyon'un önerisini göz önünde tutarak⁽¹⁾,

Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi'nin görüşünü göz önünde tutarak⁽²⁾,

Antlaşmanın 251. maddesinde belirtilen usule uygun hareket ederek⁽³⁾,

- (1) Antlaşma, bir iç pazarın kurulmasını ve bu iç pazarda rekabetin bozulmamasını temin eden bir sistem kurulmasını öngördüğünden; üye devletlerin, telif hakkı ve bağlantılı haklar hakkındaki mevzuatlarının uyumlaştırılması bu hedeflerin gerçekleştirilmesine katkı sağladığından;
- (2) 24 ve 25 Haziran 1994 tarihinde Korfu'da toplanan Avrupa Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi, Avrupa' da bilgi toplumunun gelişimini teşvik etmekteki Topluluk seviyesinde genel ve esnek bir yasal çerçeve yaratma ihtiyacını vurguladığından; bu durum diğer hususların yanı sıra yeni ürün ve hizmetler için bir iç pazarın varlığını gerektirdiğinden; böyle bir düzenleyici çerçeveyi temin eden önemli Topluluk mevzuatı zaten mevcut olduğundan ya da kabul süreci devam ettiğinden; bu bağlamda, telif hakları ve bağlantılı haklar, yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesini ve pazarlanmasını ve onların yaratıcı içeriğinin oluşturulmasını ve bundan faydalanılmasını güvence altına alıp teşvik ettiği için önemli bir rol oynadıklarından,
- (3) Tasarlanan uyumlaştırma, iç pazarın dört özgürlüğünün uygulanmasına katkı sağlayacağından ve fikri mülkiyet, ifade özgürlüğü ve kamu yararı da dâhil olmak üzere hukukun ve özellikle mülkiyetin temel ilkelerine uyumla ilgili olduğundan,
- (4) Telif hakları ve bağlantılı haklarla ilgili uyumlaştırılmış bir yasal çerçeve, artırılmış bir hukuki belirlilikle ve bir yandan fikri mülkiyetin yüksek düzeyde korunmasını sağlarken, ağ altyapısını da içeren, yaratıcılık ve yenileşmeye yönelik önemli yatırımları teşvik edeceğinden ve diğer yandan hem içerik sağlama ve bilgi teknolojisi alanında hem de genel olarak endüstriyel ve kültürel sektörlerde geniş ölçekli bir biçimde Avrupa sanayisinin gelişmesini ve rekabet edebilirliğinin artmasını sağlayacağından; bu durum istihdamı koruyacağından ve yeni iş alanları açılmasını teşvik edeceğinden,

⁽¹⁾ RG C 108, 7.4.1998 s. 6 ve RG C 180 25.6.1999 s.6

⁽²⁾ RG C 407, 28.12.1998 s.30

⁽³⁾ Avrupa Parlamentosunun 10 Şubat 1999 tarihli görüşü (RG C 150, 28.5.1999, s.171), Konseyin 28 Eylül 2000 tarihli Ortak Tutumu (RG C 344, 1.12.2000) ve Avrupa Parlamentosu'nun 14 Şubat 2001 tarihli Kararı (henüz resmi gazetede yayımlanmadı), 9 Nisan 2001 tarihli Konsey Kararı

- (5) Teknolojik gelişme, yaratım, üretim ve işletme bileşenlerini artırıp çeşitlendirdiğinden; fikri mülkiyetin korunmasında yeni kavramlara ihtiyaç duyulmamakla birlikte, şu andaki telif hakları ve bağlantılı haklar ile ilgili mer'î hukuku, yeni işletme biçimleri gibi ekonomik gerçeklere yeterli karşılık olabilmesi için uyarlandığından ve tamamlandığından,
- (6) Topluluk seviyesinde bir uyumlaştırma olmaksızın, teknolojik gelişmelere karşılık vermek üzere bir dizi üye devlet tarafından başlatılmış olan ulusal seviyedeki yasama faaliyetleri, iç pazarın yeniden bölünmesine ve yasal belirsizliğe neden olacak şekilde, fikri hakları içeren veya fikri haklara dayanan ürünlerin ve hizmetlerin serbest dolaşımında korunmasında ve sınırlandırılmasında önemli farklılıkların oluşmasına neden olabileceğinden; fikri mülkiyetin sınır ötesi işletilmesini büyük ölçüde artırmış olan bilgi toplumunun gelişmesiyle bu çeşit yasal farklılıkların ve belirsizliklerin etkisi, daha da önemli olacağından; bu gelişme daha da artacağından ve artması gerektiğinden; korumada önemli yasal farklılıklar ve belirsizliklerin telif hakları ve bağlantılı hakları kapsayan yeni ürün ve hizmetlerin ölçek ekonomilerini engelleyebileceğinden;
- (7) Bu sebeple, telif hakları ve bağlantılı hakların korunmasına yönelik Topluluk yasal çerçevesinin de, iç pazarın düzgün işlemesi için gerektiği kadar, uyarlanması ve tamamlanması gerektiğinden; Bu amaçla, iç pazarın düzgün işlemesine kötü etkisi olmayan farklılıkların kaldırılması ve önlenmesine gerek olmaksızın, bir üye ülkeden diğer bir üye ülkeye önemli bir oranda değişen ya da iç pazarın düzgün işleyişini ve Avrupa'da bilgi toplumunun düzgün gelişmesinin sağlanmasını engelleyen hukuki belirsizliklere neden olan telif hakları ve bağlantılı haklara ilişkin ulusal hükümlerin düzeltilmesi ve teknolojik gelişmelere uyumsuz ulusal karşılıklardan kaçınılması gerektiğinden;
- (8) Bilgi toplumunun çeşitli sosyal, toplumsal ve kültürel etkileri, ürün ve hizmet içeriklerinin özel niteliklerinin dikkate alınmasını gerektirdiğinden;
- (9) Fikri yaratım anlamında çok önemli olduklarından, telif hakları ve bağlantılı haklarda her uyumlaştırmanın yüksek seviyede bir korumayı temel alması gerektiğinden; bunların korunması eser sahiplerinin, icracıların, yapımcıların, tüketicilerin, kültür, endüstri ve en geniş anlamda kamunun menfaatine olacak şekilde yaratıcılığın korunması ve geliştirilmesinin sağlanmasına katkı sağladığından; fikri mülkiyet, bu yüzden , mülkiyet hakkının ayrılmaz bir parçası olarak tanındığından,
- (10) Eser sahipleri ve icracılar, yaratıcı ve sanatsal eserlerini sürdürmek durumundalarsa, eserlerinin kullanımı için, yapımcıların da bu eserleri finanse edebilmek için uygun bir maddi karşılık almaları zorunlu olduğundan; fonogram, film ya da multimedya ürünleri gibi ürünlerin ve talep üzerine hizmetler gibi hizmetlerin üretilmesi için gereken yatırım dikkate değer olduğundan; bu yatırımların tatmin edici bir şekilde geri dönüşleri için fırsat temin etmek ve söz konusu maddi karşılıkları garanti etmek için, fikri mülkiyet haklarının yasal olarak yeterli derecede korunması gerekli olduğundan;
- (11) Özenle hazırlanmış ve etkili bir telif hakları ve bağlantılı hakları koruma sistemi, Avrupa kültürel yaratıcılığının ve üreticiliğinin gerekli kaynakları almasını temin eden ve sanatsal yaratıcıların ve icracıların bağımsızlığını ve itibarını koruyan ana yollardan biri olduğundan;

- (12) Telif hakkı eserleri ve bağlantılı hakların konularının yeterince korunması da kültürel bir bakış açısı ile çok büyük önem taşıdığından; Antlaşma'nın 151. maddesi Topluluğun, faaliyetlerinde kültürel yönleri de dikkate almasını gerektirdiğinden;
- (13) Eserleri ve diğer konuları korumak ve haklarla ilgili gereken bilgileri sağlamak için teknik önlemlere ilişkin ortak bir araştırma ve Avrupa seviyesinde tutarlı bir uygulama, bu önlemlerin nihai amacı yasayla belirlenen garanti ve prensipleri etkili kılmak olduğu için, esas olduğundan;
- (14) Bu Direktif, eğitim ve öğretim amacıyla kamu menfaati lehine sınırlamalara ve istisnalara izin vererek, eserleri ve diğer konuları korumak sureti ile öğrenme ve kültürü teşvik etmeyi amaçladığından;
- (15) Aralık 1996' da Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO)'nın himayesinde gerçekleştirilen Diplomatik Konferans, iki yeni antlaşmanın, eser sahiplerinin korunması ile ilgili 'WIPO Telif Hakları Antlaşması'nın ve icracıların ve fonogram yapımcılarının korunması ile ilgili 'WIPO İcralar ve Fonogramlar Antlaşması'nın kabul edilmesine öncülük ettiğinden; bu Antlaşmalar, telif hakları ve bağlantılı hakların uluslararası korumasını sadece, "dijital gündem" olarak adlandırılan gündeme ilişkin olarak en son gelişmelere önemli derecede uygun hale getirmekle kalmayıp dünya çapında korsanlıkla mücadele araçlarını da geliştirdiğinden; Topluluk ve üye devletlerin çoğunluğu bu Anlaşmaları imzalamış olduğundan ve Topluluk ve üye devletler tarafından Antlaşmaların onaylanması için düzenlemeler yapma süreci devam ettiğinden; bu Direktif aynı zamanda bir dizi yeni uluslararası yükümlülüğün uygulanmasına hizmet ettiğinden;
- (16) Ağ ortamındaki faaliyetler ile ilgili sorumluluk, yalnızca telif hakları ve bağlantılı haklara ilişkin değil, karalama, yanıltıcı reklam veya markaların ihlali gibi diğer alanlarla da ilgili olduğundan, elektronik ticaret dâhil olmak üzere bilgi toplumu hizmetleri ile ilgili çeşitli yasal konuları açıklayan ve uyumlaştıran, 8 Haziran 2000 tarih ve 2000/31/AT sayılı Elektronik Ticaret Başta Olmak Üzere, İç Pazarda Bilgi Toplumu Hizmetlerinin Belirli Yasal Yönleri Hakkında Konsey ve Parlamento Direktifi¹ (Elektronik Ticaret Direktifi) yatay olarak bu sorumluluğa değindiğinden; Elektronik Ticaret Direktifi diğerlerinin yanı sıra bu Direktifin ilgili önemli bölümleri için bir uyumlaştırılmış prensipler ve hükümler çerçevesi sağlamasından dolayı, bu Direktif'in elektronik ticaret Direktifinin uygulanmasında kullanılabilecek benzer bir zaman cetveli içinde uygulanması gerektiğinden; bu Direktif elektronik ticaret Direktifindeki sorumluluk ile ilgili hükümlere hâle getirmediğinden;
- (17) Özellikle dijital ortamdaki kaynaklanan gereklilikler ışığında, meslek birliklerinin rekabet kurallarına uymaları konusunda yüksek seviyede bir şeffaflık ve yeterliliği temin etmeleri gerekli olduğundan;
- (18) Bu Direktif, üye devletlerin genişletilmiş toplu lisanslar gibi hakların yönetimiyle ilgili, düzenlemelerine hâle getirmediğinden;
- (19) Hak sahiplerinin manevi haklarının, üye devletlerin mevzuatına, Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına ilişkin Bern Sözleşmesi'ne, WIPO Telif Hakları Antlaşması ve

¹ RG L 178, 17.7.2000, s.1

WIPO İcralar ve Fonogramlar Antlaşması'nın hükümlerine göre kullanılması gerektiğinden; bu çeşit manevi haklar bu Direktif'in kapsamı dışında kaldığından;

- (20) Bu Direktif, bu alanda halen yürürlükte olan Direktiflerde, özellikle de 91/250/AET², 92/100/AET³, 93/83/AET⁴, 93/98/AET⁵ ve 6/9/AT⁶ sayılı Direktiflerde öngörülen kurallar ve prensiplere dayandığından ve bu prensip ve kuralları geliştirdiğinden ve bilgi toplumu bağlamında onları konumlandığından; bu Direktifin hükümlerinin, bu Direktifte aksi belirtilmedikçe, adı geçen Direktiflerin hükümlerine hanel getirmedeğinden;
- (21) Bu Direktif, farklı kullanıcılar ile ilgili olarak çoğaltma hakları kapsamındaki faaliyetlerin içeriğini tanımladığından; bunun Topluluk müktesebatna uygun biçimde yapılması gerektiğinden; iç pazarda hukuki belirliliği sağlamak için bu faaliyetlerin geniş bir tanımına ihtiyaç duyulduğundan;
- (22) Kültürün yayılmasını düzenli destekleme amacının, hakların katı korumacılığından vaz geçilerek veya korsan ya da taklit eserlerin yasadışı biçimlerinin dağıtılmasına hoşgörü gösterilerek başarılması mümkün olmadığından;
- (23) Bu Direktifin eser sahibinin umuma iletim hakkını daha fazla uyumlaştırması gerektiğinden; bu hakkın, iletimin ilk kez gerçekleştiği yerde bulunmayan halkı da kapsayan geniş anlamda bir iletim olarak anlaşılması gerektiğinden; bu hakkın, radyo ve TV yayınlarını da içeren, telli veya telsiz araçlarla bir eserin umuma her türlü iletimini veya yeniden iletimini kapsamaması gerektiğinden; bu hakkın başka herhangi bir fiili kapsamaması gerektiğinden;
- (24) 3(2). maddede belirtilen konuların kamunun erişimine sunulması hakkı, bu konuların erişim faaliyetinin ilk kez gerçekleştiği yerde bulunmayan kamu bireylerinin erişimine sunulmasına yönelik tüm fiilleri kapsar ve bunun dışındaki fiilleri kapsamaz şekilde anlaşılması gerektiğinden;
- (25) telif hakkı eserlerinin ve bağlantılı haklar tarafından korunan konuların talep üzerine ağ üzerinden iletim işlemlerinin koruma seviyesi ve doğası ile ilgili hukuki belirsizliğin Topluluk seviyesinde uyumlaştırılmış bir koruma sağlanarak üstesinden gelinmesi gerektiğinden; bu Direktif tarafından tanınan tüm hak sahiplerinin, eserlerin ve diğer her türlü talep üzerine interaktif iletim konularının kamunun erişimine sunulması münhasır hakkına sahip olmalarının açıkça ortaya konulması gerektiğinden; bu şekildeki interaktif talep üzerine iletimler, kamu bireyleri tarafından bireysel olarak seçilen bir yer ve zamanda bu iletimlere ulaşabilme olanağı olarak karakterize edildiğinden;
- (26) Yayıncılar tarafından televizyon ve radyo yapımlarına, ticari fonogramlardan müzik eserlerini ayrılmaz bir parçası olarak dâhil eden talep üzerine hizmetlerin erişime

² 14 Mayıs 1991 tarihli ve 91/250/AET sayılı bilgisayar programlarının yasal korunmasına ilişkin Konsey Direktifi (RG L 122, 17.5.1991, s.42). Direktif 93/98/AET ile değiştirilmiştir.

³ 19 Kasım 1992 tarih ve 92/100/AET sayılı fikri mülkiyet alanında telif hakkı ile bağlantılı bazı haklar ve kiralama ve borç verme hakkına ilişkin Konsey Direktifi (RG L 346, 27.11.1992, s.61). Direktif 93/98/AET ile değiştirilmiştir.

⁴ 27 Eylül 1993 tarih ve 93/83/AET sayılı uydu yayınları ve kablo yeniden geçişlerine uygulanabilir telif hakları ve bağlantılı haklara ilişkin bazı kuralların eşgüdümünü sağlamaya ilişkin Konsey Direktifi (RG L 248, 6.10.1993, s.15)

⁵ 29 Ekim 1993 tarih ve 93/98/AET sayılı telif hakları ve bağlantılı bazı hakların korunmasına ilişkin Konsey Direktifi (RG L 290, 24.11.1993, s. 9)

⁶ 11 Mart 1996 tarih ve 96/9/AT sayılı veri tabanlarının yasal korunmasına ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (RG L 77, 27.3.1996, s. 20)

sunulmasıyla ilgili olarak, söz konusu hakların açıklığa kavuşturulmasına imkân sağlamak için toplu lisans düzenlemeleri teşvik edildiğinden;

- (27) Bir iletimi kurmak ya da sağlamak için salt fiziksel olanakların tedariki, tek başına bu Direktif anlamında bir iletim sayılmayacağından;
- (28) Bu Direktifteki telif hakları koruması, maddi bir nesne içine dâhil edilmiş eserlerin dağıtımını kontrol etme münhasır hakkını da içerdiğinden; hak sahibi tarafından veya onun rızası ile bir eserin orijinalinin veya nüshalarının Topluluk içinde ilk satışı bu nesnenin Topluluk içinde yeniden satışını denetleme hakkını tükettiğinden; bu hak eserin orijinalinin ya da kopyalarının hak sahibi tarafından ya da onun rızası ile Topluluk dışında satılması durumunda tüketilmediğinden; eser sahiplerinin kiralama veya ödünç verme hakkı 92/100/AET sayılı Direktif tarafından düzenlendiğinden; bu Direktifte sağlanan yayma hakkının, adı geçen Direktifin birinci kısmında belirtilen kiralama ve ödünç verme ile ilgili hükümlere hâle getirmedeğinden;
- (29) Hakların tüketilmesi sorunu, hizmetler ve özellikle de çevrimiçi hizmetler durumunda söz konusu olmadığından; bu tüketilmeme durumu, hak sahibinin rızası ile bu çeşit bir hizmetin kullanıcısı tarafından eserin veya diğer konuların bir maddi kopyası alınması ile ilgili olarak da uygulandığından; bu yüzden, aynı durum, eserin orijinali ve kopyalarının kiraya verilmesi veya ödünç verilmesi veya doğal diğer hizmet konularına da uygulandığından; CD-ROM veya CD-I'dan farklı olarak, fikri mülkiyet maddi bir ortama dâhil edildiğinde, yani eşyanın bir parçası olduğunda, her çevrimiçi hizmet, gerçekte, telif hakları ve diğer bağlantılı hakların sağladığı yetkiye konu olan bir eylem olduğundan;
- (30) Bu Direktifte belirtilen haklar, telif haklarına ve bağlantılı haklara ilişkin ulusal mevzuata hâle getirmeksizin, yetki verilebilir olduğundan, devredilebildiğinden veya lisans sözleşmelerinin verilmesine bağlı olabildiğinden;
- (31) Farklı kategorideki hak sahipleri arasında, korunan konuların kullanıcıları ve farklı kategorideki hak sahipleri arasında olduğu gibi, adil bir hak ve menfaat dengesinin gözetilmesi gerektiğinden; Üye Devletler tarafından düzenlenmiş, hakların var olan istisna ve sınırlamalarının, yeni elektronik ortam ışığında yeniden değerlendirilmesi zorunlu olduğundan; belli bazı sınırlandırılmış eylemlere ilişkin istisnalar ve sınırlamalarda var olan farklılıkların telif hakları ve bağlantılı haklar iç pazarının işleyişine doğrudan olumsuz etkileri bulunduğundan; bu tür farklılıklar sınır aşan faaliyetler ve eserlerin sınırötesi işletilmesinin daha fazla gelişmesi durumunda kendini daha fazla göstereceğinden; iç pazarın uygun işlenmesini temin etmek için, bu tür sınırlamalar ve istisnalar daha fazla uyumlaştırılarak tanımlandığından; istisna ve sınırlamaların uyumlaştırma derecesi, bunların iç pazarın düzgün işlemesi üzerindeki etkilerine dayandığından;
- (32) Bu Direktif, çoğaltma hakkına ve umuma iletim hakkına getirilen istisna ve sınırlamalar için kapsamlı bir liste sağladığından; bazı istisna ve sınırlamalar, uygun olduğunda, sadece çoğaltma hakkına uygulandığından; bu liste, aynı zamanda, işleyen bir iç pazarı temin etmeyi amaçlarken, Üye Devletlerde uygulanan farklı yasal teamülleri hesaba kattığından; Üye Devletler, gelecekte mer'î mevzuatlarını gözden geçirirken belirleyecekleri bu istisna ve sınırlamalarda uyumlu uygulamalara ulaşacaklarından;

- (33) Çoğaltma münhasır hakkının, geçici veya arızı, teknolojik bir sürecin esaslı ve bütünlük bir parçasını oluşturan veya bir aracı vasıtası ile üçüncü taraflar arasında bir ağ içinde etkili bir aktarımı veya bir eserin veya meydana getirilecek diğer bir konunun hukuka uygun bir kullanımını temin etme amacını gerçekleştiren, belli geçici çoğaltma işlemlerine müsaade eden bir istisnaya, tabi olması gerektiğinden; söz konusu çoğaltma işleminin kendisinin ayrı bir ekonomik değere sahip olmadığından; bu işlemler bu koşulları sağlayana dek, bu istisnanın, araçlar bilgiyi değiştirmez ve sektör tarafından yaygın olarak tanınan ve bilginin kullanımına ilişkin veriyi elde etmek için kullanılan teknolojinin meşru kullanımına müdahale etmezler ise, etkili olarak çalışan aktarım sistemlerini garanti edenler de dahil olmak üzere, geçici olarak saklama işlemlerini oluşturanlar kadar tarama işlemini temin eden işlemleri de içerdiğinden; hukuken sınırlanmayan veya hak sahibince müsaade edilen bir kullanımın meşru olarak addedilmesi gerektiğinden;
- (34) Üye devletlere, eğitsel ve bilimsel amaçlar, kütüphaneler ve arşivler gibi kamuya açık kurumların yararı, haber yayımlama, alıntı yapma, engelli kişilerce kullanım, kamu güvenliği amacıyla yapılan kullanımlar ile idari ve adli işlemlerde kullanım gibi durumlar için belirli istisna ve sınırlamalar getirme olanağı verilmesi gerektiğinden;
- (35) Belirli istisna ve sınırlamalarda, hak sahiplerinin, korunan eserlerin ve diğer konuların kullanımını karşılayacak ölçüde adil bir tazminat almaları gerektiğinden; bu adil tazminatın biçimi, ayrıntılı düzenlemeleri ve muhtemel miktarı tayin edilirken, her bir olayın özel koşulları dikkate alındığından; bu koşullar değerlendirilirken, hak sahiplerinin söz konusu işlemde ötürü uğrayabileceği zarar, önemli bir kriter olduğundan; hak sahiplerine başka bir biçimde, örneğin bir lisans ücretinin bir bölümü olarak, ödeme yapıldığı durumlarda, spesifik veya ayrı bir ödeme söz konusu olmayacağından; adil tazminatın miktarının, bu Direktifte sözü edilen teknolojik koruma önlemlerinin ne ölçüde kullanıldığını tamamen dikkate aldığından; hak sahibine verilen zararın asgari ölçüde kaldığı durumlarda, ödeme yükümlülüğü doğmayabileceğinden;
- (36) Üye Devletler, bu tür bir tazminat gerektirmeyen istisna veya sınırlamalara ilişkin ihtiyari hükümleri uygularken de, hak sahipleri için adil bir tazminat temin edebildiğinden;
- (37) Reprografiye ilişkin mer'î ulusal düzenlemeler bulunuyorsa bu düzenlemeler iç pazara önemli engeller oluşturmadığından; Üye Devletlere reprografiye ilişkin bir istisna ve sınırlama olanağı verildiğinden;
- (38) Üye Devletler, görsel, işitsel ve görsel-ışitsel materyallerin şahsi kullanım amacıyla çoğaltılmasına ilişkin belirli türlerine yönelik olarak, çoğaltma hakkına, bir adil bir tazminat ile birlikte istisna veya sınırlama getirme olanağına sahip olduğundan; bu, hak sahiplerinin zararını karşılamak üzere, ücret planlarının sunulmasını ya da devamını içerebildiğinden; bu ücret planları arasındaki farklar iç pazarın işleyişini etkilerse de, bu farklar, analog şahsi çoğaltım açısından, bilgi toplumunun gelişimi üzerinde önemli bir tesiri olmadığından; dijital şahsi kopyalama ise muhtemelen daha yaygın olduğundan ve daha büyük bir ekonomik tesiri olduğundan; dijital ve analog şahsi çoğaltım arasındaki farklar bu sebeple dikkate alındığından ve bunlar arasında bazı yönlerden ayırım yapıldığından;

- (39) Üye Devletler, şahsi çoğaltım üzerinde istisna veya sınırlamayı uygularken, özellikle dijital şahsi kopyalama ve ücret planları ile ilgili olarak, etkili teknolojik koruma önlemlerinin varlığı halinde, teknolojik ve ekonomik gelişmeleri dikkate aldıklarından; bu tür istisna veya sınırlamalar, teknolojik önlemlerin kullanılmasına veya teknolojik önlemlerin engellenmeye karşı uygulanmasına mani olmadığından;
- (40) Üye devletler, kamuya açık kütüphaneler, benzeri kurumlar ve arşivler gibi kâr amacı gütmeyen belli kuruluşlar yararına bir istisna veya sınırlama getirebileceklerinden; bununla beraber bu durumun çoğaltma hakkıyla kapsanan bazı özel durumlarla sınırlanması gerektiğinden; böyle bir sınırlama ya da istisna, korunan eserlerin ya da diğer konuların çevrimiçi gönderimi bağlamındaki kullanımları kapsamadığından; bu Direktif, Üye Devletlerin, 92/100/AET sayılı Direktifin 5. maddesinde öngörülen kamuya ödünç verme münhasır hakkını sınırlama seçeneğine hanel getirmedeğinden; bu nedenle, bu tür kuruluşları ve onların hizmet ettikleri bilgi yayma fonksiyonları lehine, dengesizlik yaratmaksızın, özel sözleşmeler ve lisanslar teşvik edildiğinden;
- (41) Yayın kuruluşları tarafından yapılan geçici kayıtlar açısından istisna ve sınırlamayı uygularken, yayıncının kendi olanaklarına yayın kuruluşu namı hesabına ve onun sorumluluğu altında hareket eden kişilerinkilerin ki de dâhil olduğu anlaşıldığından;
- (42) Uzaktan eğitim de dahil olmak üzere, ticari olmayan eğitsel ve bilimsel araştırma amaçları için istisna veya sınırlamaları uygularken, söz konusu faaliyetin ticari olup olmadığı, o faaliyetin niteliğine göre belirlendiğinden; ilgili kuruluşun örgütsel yapısı ve finansman vasıtaları bu açıdan belirleyici faktörler olmadığından;
- (43) Eserlerin kullanımına mani olan bir engeli bulunan kişilerin eserlere erişimini kolaylaştırmak için gereken tüm tedbirleri almak ve erişilebilir biçimlere özel önem vermek, her halükarda Üye Devletler için önemli olduğundan;
- (44) Bu Direktifte öngörülen istisna ve sınırlamalar uygulanırken, uluslararası yükümlülüklere riayet edildiğinden; bu istisna ve sınırlamalar, hak sahibinin meşru menfaatlerine hanel getiremeyeceğinden veya eser veya diğer konudan normal yararlanmaya aykırı biçimde uygulanamayacağından; bu gibi istisna ve sınırlamaların Üye Devletlerce düzenlenmesi, özellikle, istisna ve sınırlamaların yeni elektronik ortam içinde sahip olabilecekleri artan ekonomik etkiyi gerektiği şekilde yansıtması gerektiğinden; bu nedenle, belli istisna ve sınırlamaların kapsamının, telif hakkı eserlerinin ve diğer konuların yeni kullanım biçimlerine ilişkin olarak, daha da sınırlı olması gerekebileceğinden;
- (45) Ancak, 5 (2), (3) ve (4). maddede sözü edilen istisna ve sınırlamaların, ulusal mevzuat tarafından izin verilen ve hak sahiplerine adil tazminat sağlamayı amaçlayan sözleşmeye dayalı ilişkilerin tanımlanmasını engellemediğinden;
- (46) Arabuluculuğa başvurmak, kullanıcıların ve hak sahiplerinin uyuşmazlıkları çözümlemesine yardımcı olabileceğinden; Komisyon, İrtibat Komitesi bünyesinde Üye Devletlerle işbirliği yaparak, telif hakları ve bağlantılı haklara ilişkin uyuşmazlıkları çözümlemeye yönelik yeni hukuki yolları değerlendirmek için bir çalışma üstlendiğinden;

- (47) Teknolojik gelişmeler, hak sahiplerinin herhangi bir telif hakkı veya bağlantılı haklar veya veri tabanlarındaki kendine özgü hakların sahiplerince izin verilmeyen eylemleri önlemeye veya kısıtlamaya yönelik tasarlanan teknolojik önlemlerden yararlanmalarına olanak vereceğinden; ancak, bu önlemlerle sağlanan teknolojik korumanın engellenmesini kolaylaştırmak veya temin etmek için hukuka aykırı bazı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi riski olduğundan; iç pazarın işleyişini potansiyel olarak engelleyebilecek bütünlükçü olmayan hukuksal yaklaşımlarından kaçınmak için, etkili teknolojik önlemlerin, bu etkiye sahip araçların, ürünlerin veya hizmetlerin sunulmasının engellenmesini önlemeye yönelik uyumlaştırılmış yasal korumanın sağlanmasına ihtiyaç olduğundan;
- (48) Bu hukuksal koruma, elektronik teçhizatın ve bunların teknolojik gelişiminin normal işleyişini engellemeksizin, telif hakkı, bağlantılı haklar veya veri tabanlarındaki kendine özgü hakkın sahipleri tarafından izin verilmeyen davranışları etkin biçimde kısıtlayan teknolojik önlemlerle ilgili olarak sağlandığından; bu hukuksal koruma, söz konusu araç, ürün, bileşen veya hizmet 6. maddedeki yasağın kapsamına girmediği sürece, teknolojik önlemlere karşılık gelen olmak üzere araçlar, ürünler, bileşenler veya hizmetler tasarlama yükümlülüğü getirmediğinden; bu hukuksal koruma, orantılılık ilkesini gözetmeli ve teknik korumanın engellenmesi dışında kalan, önemli bir ticari amacı veya kullanımı olan araçları veya faaliyetleri yasaklamaması gerektiğinden; özellikle bu korumanın şifreleme alanındaki araştırmaları engellememesi gerektiğinden;
- (49) Teknolojik önlemlerin hukuksal korunması, teknolojik önlemlerin engellenmesine yönelik araç, ürün veya bileşenlerin özel mülkiyetini yasaklayabilecek olan ulusal kuralların uygulanmasını etkilememesi gerektiğinden;
- (50) Bu uyumlaştırılmış hukuksal koruma, 91/250/AET sayılı Direktif tarafından sağlanan korumaya ilişkin özel hükümleri etkilemediğinden; özellikle, söz konusu Direktif tarafından münhasıran atıfta bulunulan, bilgisayar programları ile bağlantılı kullanılan teknolojik önlemlerin korunmasına uygulanmadığından; bu korumanın, fiillerin 91/250/AET sayılı Direktifin 5(3). maddesi veya 6. maddesi uyarınca gerçekleştirilmesini mümkün kılmak için gerekli olan her türlü teknolojik önlemleri engelleme yöntemlerinin gelişimini veya kullanımını engellememesi veya önlememesi gerektiğinden; söz konusu Direktifin 5. ve 6. maddeleri yalnızca bilgisayar programlarına uygulanan münhasır hakların istisnalarını belirlediğinden;
- (51) Teknolojik önlemlerin hukuksal korunması 5. madde bağlamında kamu düzenine veya kamu güvenliğine hâle gelmeksizin uygulanır; Üye Devletler, bu Direktif uyarınca ulusal hukukun öngördüğü bazı istisna ve sınırlamaların gerçekleşmesini temin amacıyla, hak sahibi tarafından alınan ihtiyari tedbirleri desteklediğinden; bu ihtiyari tedbirlere hak sahipleri ile ilgili taraflar arasında anlaşmalar yapılması ve uygulanması da dahil olduğundan; bu tür ihtiyari tedbir ve anlaşmaların makul bir süre içinde gerçekleştirilmemesi durumunda, Üye Devletler, uygulanan bir teknolojik önlemleri değiştirerek ya da başka yollarla, hak sahiplerinin, bu istisna ya da sınırlamanın faydalanıcılarına, onlardan uygun istifade yollarını sağlamalarını temin amacıyla uygun tedbirleri almaları gerektiğinden; bununla birlikte, hak sahipleri tarafından anlaşmalar çerçevesinde alınan, veya bir Üye Devlet tarafından alınanlar da dahil olmak üzere, önlemlerin suiistimalini önlemek için, bu tür önlemlerin uygulanmasında kullanılan teknolojik önlemler, hukuksal korumadan yararlandığından;

- (52) 5(2)(b) maddesine uygun olarak, şahsi kopyalama için bir istisna veya sınırlama uygulandığında, Üye Devletler, aynı şekilde, bu çeşit sınırlama veya istisnanın amaçlarına ulaşmasına hizmet edecek ihtiyari tedbirlerin kullanılmasını teşvik ettiğinden; makul bir süre içinde, şahsi kullanım için çoğaltmayı sağlayan bu çeşit ihtiyari tedbirler alınmaz ise, Üye Devletler, bu kullanımdan yaralanmak ile ilgili sınırlama ve istisnaların faydalanıcıları için önlemler alabileceğinden; hak sahipleri ve diğer ilgili taraflar arasındaki anlaşmaların da dâhil olduğu hak sahipleri tarafından alınan ihtiyari tedbirler ile Üye Devletler tarafından alınan tedbirler, 5(5). maddesine uygun olarak, çoğaltma sayısının kontrolü gibi, çeşitli kullanım şartları arasındaki muhtemel farklılıkları ve 5(2)(b) maddesine uygun olarak, bu maddenin hükme bağladığı adil bedel şartını göz önünde bulundurarak, ulusal hukuktaki şahsi kopyalamaya ilişkin istisnalar ve sınırlamalar ile uyumlu teknolojik önlemlerin hak sahiplerince kullanılması önlemediğinden; bu çeşit önlemlerin kötüye kullanımını önlemek için, onların uygulamaya geçirilmesinde kullanılan her teknolojik önlemin yasal korumadan faydalandığından;
- (53) Teknolojik önlemlerin korunması, bireylerin, yine onlar tarafından kişisel olarak seçilen bir zaman ve yerden eserlere veya diğer konulara erişebileceği bir şekilde, interaktif talep üzerine hizmet için güvenli bir ortamı temin ettiğinden; bu tür hizmetlerin sözleşmeden doğan düzenlemelere tabi olduğu durumlarda, 6(4) maddesinin 1. ve 2. altparagrafları uygulanmadığından; çevrimiçi kullanımın interaktif olmayan biçimleri bu hükümlere tabi olmaya devam ettiğinden;
- (54) Dijital biçimdeki eserlerin ve korunan konuların teknik belirlenme sistemi uluslararası standardizasyonunda önemli ilerlemeler kaydedildiğinden; giderek artan bir ağ ortamında, teknolojik önlemler arasındaki farklar Topluluk içinde sistem uyumsuzluğuna neden olabileceğinden; farklı sistemlerin uyumluluğu ve beraber işleyebilirliğinin teşvik edildiğinden; küresel sistemlerin gelişimini teşvik edilmesi son derecede arzu edildiğinden;
- (55) Teknolojik gelişme, özellikle ağlarda eserlerin dağıtılmasını kolaylaştıracağından ve bu, hak sahipleri için, eserlerin veya diğer konuların, eser sahiplerinin veya diğer hak sahiplerinin belirlemesinde ve hakların yönetimini daha kolaylaştırmak için eserlerin veya diğer konuların kullanımının şartları ve koşulları hakkında bilgi sağlanması ihtiyacına sebep olacağından; hak sahipleri, yukarıdaki söz edilen bilgiye ek olarak, eserler veya diğer konular bilgisayar ağlarına konulduğunda, diğer hususların yanı sıra, öncelikle hak sahiplerinin iznini belirtici işaretler kullanmaya teşvik edildiğinden;
- (56) Bununla birlikte, elektronik telif hakkı yönetimine eklenen bilgiyi değiştirmek veya kaldırmak için yasadışı faaliyetlerde bulunulabileceği veya bunun dışında, bu çeşit bir bilginin izinsiz olarak eserden veya diğer korunan konulardan silinmesi ile halka veya halkın kullanımına açmak, yayınlamak, dağıtmak veya dağıtmak amacıyla ithal etme tehlikesi bulunduğundan; iç pazarın işleyişini potansiyel olarak engelleyebilecek bütünlükçü olmayan hukuki yaklaşımlardan kaçınmak için, bu faaliyetlerin tümüne karşı uyumlaştırılmış yasal koruma sağlamak için bir ihtiyaç var olduğundan;
- (57) Yukarıda belirtilen şekildeki tüm hak yönetimi bilgileri sistemleri, tasarımlarına bağlı olarak, korunan konuların tüketim biçimleri hakkında kişisel bilgileri işleyebileceğinden ve çevrim içi hareketlerin izlenmesine müsaade edebileceğinden; bu teknik araçlar, kendi teknik işleyişlerinde, bu tarz verilerin serbest dolaşımını ve

kişisel verilerin işlenmesi ile ilgili bireylerin korunmasına ilişkin 95/46/AT sayılı ve 24 Ekim 1995 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi¹ uygun olarak, özel yaşamın korunmasını içerdiğinden;

- (58) Üye Devletler, bu Direktifte düzenlenen, hak ve yükümlülüklerin ihlaline karşı etkili yaptırım ve hukuki yolları sağlayacağından; bu yaptırım ve hukuki yolların uygulanmasını garanti altına almak için gerekli tüm önlemleri aldıklarından; sağlanan yaptırımlar etkili, orantılı ve caydırıcı olduğundan ve tazminat ve/veya ihtiyati tedbir talep etme ve uygun olduğunda ihlale konu materyalin müsaderesi için başvuruda bulunma imkânını içerdiğinden ;
- (59) Özellikle dijital ortamda, araçların hizmetleri, üçüncü taraflarca ihlale konu faaliyetler için artarak kullanılabildiğinden; çoğu zaman bu çeşit araçlar ihlale konu faaliyetleri sona erdirmek için en iyi şekilde yerleştirildiğinden; bu sebeple, diğer her türlü muhtemel yaptırım ve adli yollar saklı kalmak kaydı ile, hak sahipleri, bir ağ içinde korunan eser veya diğer konunun üçüncü bir tarafça ihlal edilmiş halini taşıyan araçlara karşı bir ihtiyati tedbire başvurma imkanına sahip olduğundan; bu imkân, araçlar tarafından gerçekleştirilen eylemlerin, 5. madde kapsamında muaf tutulduğu durumlarda bile, geçerli olduğundan; bu tür tedbirlerin şart ve usulleri Üye Devletlerin ulusal hukuklarına bırakıldığından;
- (60) Bu Direktif ile sağlanan koruma, telif haklarının ve bağlantılı hakların korunmasını etkileyebilen, sınai mülkiyet, veri koruması, koşullu erişim, kamuya açık dokümanlara erişim ve medya işletilmesi kronolojisi kuralı gibi diğer alanlarındaki ulusal hukuk ile Topluluk hukukunun hükümlerine halel getirmediğinden;
- (61) WIPO İcralar ve Fonogramlar Anlaşması'na uymak için, 92/100/AET ve 93/98/AET sayılı Direktiflerin değiştirilmesi gerektiğinden;

İŞBU DİREKTİFİ KABUL ETMİŞTİR.

BÖLÜM I AMAÇ VE KAPSAM

Madde 1

Kapsam

1. Bu Direktif, bilgi toplumuna özellikle vurgu yaparak, iç Pazar çerçevesinde telif haklarının ve bağlantılı hakların yasal korunmasıyla ilgilidir.
2. Madde 11 de atıfta bulunulan durumlar dışında, bu Direktif aşağıda yer alan konularla ilgili mevcut Topluluk hükümlerini hiç bir şekilde etkilemez ve bozmaz:
  - (a) bilgisayar programlarının yasal korunması;
  - (b) kiralama hakkı, ödünç verme hakkı ve fikri mülkiyet alanında telif hakkıyla ilgili belirli haklar;

¹ RG L 281, 23.11.1995, s. 31

- (c) uydu ve kablo ile yeniden iletimle programların yayınlanmasına uygulanabilir telif hakkı ve bağlantılı haklar;
- (d) telif hakları ve belirli bağlantılı hakların koruma süresi;
- (e) veritabanlarının yasal korunması.

BÖLÜM II HAKLAR VE İSTİSNALAR

Madde 2

Çoğaltma hakkı

Üye Devletler,

- (a) eser sahipleri için eserlerinin;
- (b) icracılar için icralarının tespitlerinin;
- (c) fonogram yapımcıları için fonogramlarının;
- (d) filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcılar için filmlerinin aslının veya nüshalarının;
- (e) yayın kuruluşları için kablo veya uydu dâhil olmak üzere, telli veya havadan iletilen yayınlarının tespitlerinin;

her türlü yöntem ve şekilde, doğrudan veya dolaylı, geçici veya kalıcı, kısmen veya tamamen çoğaltılmasına izin verme ve yasaklama münhasır haklarını sağlar.

Madde 3

Eserlerin umuma iletimi hakkı ve diğer konuların kamunun erişimine sunulması hakkı

1. Üye Devletler, eser sahiplerine, eserlerini, bireylerin kendi seçtikleri yer ve zamanda erişimlerine sunulmasını da içeren, telli veya telsiz araçlarla umuma her türlü iletimine izin verme ve yasaklama münhasır haklarını sağlar.

2.

Üye Devletler,

- (a) icracılar için icralarının tespitlerinin;
- (b) fonogram yapımcıları için fonogramlarının;
- (c) filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcılar için filmlerinin aslının veya nüshalarının;
- (d) yayın kuruluşları için kablo veya uydu dâhil olmak üzere, telli veya havadan iletilen yayınlarının tespitlerinin;

bireylerin kendi seçtikleri yer ve zamanda erişimlerine sunulmasını sağlayacak şekilde, telli veya telsiz araçlarla kamunun erişimine sunulmasına izin verme ve yasaklama münhasır haklarını sağlar.

3. 1. ve 2. paragrafta belirtilen haklar, bu Maddede yer alan umuma iletim ve kamunun erişimine sunma fiillerinin gerçekleşmesi ile tükenmez.

Madde 4

Yayma Hakkı

1. Üye Devletler, eser sahiplerinin eserlerinin asıllarının veya nüshalarının satış veya diğer yollarla her şekilde kamuya dağıtımını ile ilgili izin verme veya yasaklama münhasır haklarını sağlar.
2. Yayma hakkı, eserlerin asılları veya nüshaları bakımından hak sahibi tarafından veya onun izniyle Topluluk içinde yapılan ilk satışı veya mülkiyetinin diğer yollarla devri durumu dışında Topluluk içinde tükenmez.

Madde 5

İstisnalar ve sınırlamalar

1. Eserlerin veya diğer konuların bağımsız bir ekonomik değeri bulunmaksızın teknolojik bir işlemin geçici veya tesadüfi (ve) ayrılmaz ve esaslı bir parçasını teşkil eden, tek amacı:
  - (a) Bir aracı vasıtasıyla üçüncü kişiler arasında ağ içinde iletim veya
  - (b) Yasal bir kullanımolan ve bağımsız bir ekonomik değeri olmayan geçici çoğaltımını madde 2'de öngörülen çoğaltma hakkından muaf tutulur.
2. Üye devletler aşağıdaki durumlarda Madde 2'de belirtilen çoğaltma hakkına istisnalar ve sınırlamalar getirebilirler:
  - (a) Sheet müzik (kitap hâline getirilmemiş basılı notalar) hariç olmak üzere kâğıt veya benzeri ortamlarda her türlü fotoğraflama tekniği veya benzeri etkiye sahip bazı diğer işlemler kullanılarak yapılan çoğaltmalar hakkında hak sahiplerinin adil bedel almaları koşuluyla;
  - (b) gerçek kişi tarafından herhangi bir ortamda kendi şahsi kullanımını için ve doğrudan ya da dolaylı ticari amacı bulunmayan çoğaltmalar hakkında, hak sahiplerinin eser veya ilgili konulara Madde 6 da belirtilen teknolojik önlemleri uygulanıp uygulanmamasını dikkate alan adil bedel alması şartına bağlı olarak;
  - (c) doğrudan veya dolaylı ekonomik ve ticari menfaat gütmeyen halka açık kütüphaneler, eğitim kurumları veya müzeler ya da arşivler tarafından yapılan belirli çoğaltma fiilleri hakkında;
  - (d) yayın kuruluşları tarafından, kendi imkanlarıyla kendi yayınları için yapılan eserlerin geçici kayıtlarına ilişkin olarak; bu kayıtların müstesna belgesel nitelikleri sebebiyle resmi arşivlerde korunmasına izin verilebilir;

(e) hastane veya hapisane gibi ticari amaç gütmeyen sosyal kurumlar tarafından yayınların çoğaltımına ilişkin olarak , hak sahiplerinin adil bedel alması koşuluyla;

3. Üye Devletler, aşağıda belirtilen durumlarda Madde 2 ve Madde 3 de sağlanan haklara istisnalar ve sınırlamalar getirebilirler:

- (a) ticari amaç güdülmemesi imkânsız hâle gelmedikçe eser sahibinin adını da içeren kaynağın belirtilmesi şartıyla, yalnızca öğretim veya bilimsel araştırmalar için örnekleme amaçlı kullanım;
- (b) doğrudan sakatlıkla ilgili ve ticari olmayan nitelikte belirli bir sakatlığın gerektirdiği ölçüde engelli insanların yararına kullanım;
- (c) bu tür kullanımın açıkça saklı tutulmadığı durumlarda eser sahibinin adını da içeren kaynağın belirtilmesi şartıyla, imkânsız hâle gelmedikçe, güncel ekonomik, politik veya dini konular hakkında yayımlanmış makalelerin veya yayımlanmış eserlerin veya benzer nitelikteki diğer konuların basın tarafından çoğaltılması, umuma iletimi ya da kamunun erişime sunulması, veya güncel olayların bildirilmesi ile bağlantılı olarak eserlerin veya diğer konuların kullanımı,
- (d) kullanımları özel amacıyla istenen kapsamda ve adil uygulama ile uyumlu olan ve imkansız hâle gelmedikçe eser sahibinin adını da içeren kaynağın belirtilmesi şartıyla, kamuya yasal olarak sunulmuş eserler ya da diğer konularla ilgili eleştiri ve değerlendirme amaçlı alıntılar;
- (e) idari, yasama veya yargısal işlemlerin düzgün icrası veya rapor edilmesinin sağlanması veya kamu güvenliği amaçlarıyla kullanım;
- (f) imkânsız hâle gelmedikçe eser sahibinin adını da içeren kaynağın belirtilmesi şartıyla, umumi konuşmalar ile siyasi konuşmaların kullanılması veya bilgilendirme amaçlı olarak benzeri eserlerin ve diğer konuların kullanımı;
- (g) bir kamu merci tarafından düzenlenmiş dini veya resmi kutlamalar sırasında kullanma;
- (h) kamusal alanlarda daimi olarak yerleştirilmek üzere yapılmış mimari veya heykeltiricilik eserleri gibi eserlerin kullanımı;
- (i) bir eserin veya diğer konuların başka bir materyale rastlantısal olarak dâhil edilmesi;
- (j) sanatsal eserlerin sergilenmesi veya satışının ilanı amacıyla, diğer her türlü ticari kullanım hariç tutularak, etkinliği tanıtmak için gerekli olduğu kadar kullanım;
- (k) karikatür, parodi veya taklit amaçlı kullanım;
- (l) cihazların teşhir edilmesi veya onarımıyla bağlantılı olarak kullanım;
- (m) bir bina şeklinde ya da binanın çizimi ya da planlarında bir sanatsal eserin binanın yeniden inşası amacıyla kullanım,
- (n) paragraf 2(c)'de belirtilen kuruluşların binalarındaki tahsis edilmiş yerler aracılığıyla bu kuruluşların koleksiyonlarında yer alan satın alma veya lisans sözleşmelerine konu olmayan eser ve diğer konuların kişisel çalışma veya araştırma amacıyla bireylere iletimi veya bireylerin erişimine sunulması yoluyla kullanım;
- (o) bu Maddede yer alan diğer istisna ve sınırlamalara hâle getirmeksizin yalnızca analog kullanım ile ilgili olması ve Topluluk içerisinde malların ve hizmetlerin serbest dolaşımını etkilememesi koşuluyla halihazırda ulusal yasalarda yer alan istisnalar veya sınırlamaların çok az önemli olduğu belirli diğer durumlarda kullanım.

4. Üye Devletler, 2. ve 3. paragraflara göre çoğaltma hakkına bir istisna veya sınırlama getirdiklerinde, izin verilen çoğaltma fiilinin amacının meşrulaştırdığı ölçüde 4. maddede belirtilen yayma hakkına da, benzeri sınırlama veya istisnalar getirebilirler.

5. 1. , 2. , .3 ve 4. paragraflarda sağlanan istisnalar ve sınırlamalar, sadece bir eserin veya diğer konulardan normal yararlanmaya aykırı olmayan ve hak sahibinin meşru menfaatlerine haklı bir sebep olmaksızın zarar vermeyen belirli özel durumlarda uygulanır.

BÖLÜM III TEKNOLOJİK ÖNLEMLERİN VE HAK YÖNETİMİ BİLGİLERİNİN KORUNMASI

Madde 6

Teknolojik Önlemlerle ilgili Yükümlülükler

1. Üye Devletler, etkili teknolojik önlemlerin, bu amacı taşıdığını bilen veya bilmesi için makul gerekçeleri bulunan kişi tarafından engellenmesine karşı etkili yasal korumayı sağlarlar.
2. Üye Devletler, her türlü etkili teknolojik önlemin,
  - (a) engellenmesi amacıyla teşvik edilen, ilan edilen veya pazarlanan veya,
  - (b) engellemekten başka sadece sınırlı önemde ticari amaca veya kullanıma sahip olan veya,
  - (c) esas olarak, engellemeyi mümkün kılmak veya kolaylaştırmak amacıyla tasarlanan, üretilen, uyarlanan veya icra edilen,

araçları, ürünleri, ya da bileşenlerin üretim, ithalat, dağıtım, satış, kiralama, satış veya kiralama için reklam yapma veya ticari amaçla elde bulundurulmasına veya hizmetlerin sunumuna karşı yeterli yasal korumayı sağlar.

3. Bu Direktifin amaçları doğrultusunda ‘teknolojik önlemler’ ifadesi, normal işleyiş sürecinde eser veya diğer konular ile ilgili, telif hakkı veya telif hakkı ile bağlantılı olarak hukuken sağlanan veya 96 /9/AT sayılı Direktifin 3. Kısımında sağlanan kendine özgü (*sui generis*) hak gibi tüm hakların sahibi tarafından müsaade edilmeyen kullanılmalarını önlemek ve sınırlandırmak için tasarlanan her türlü teknoloji, araç veya bileşeni ifade eder. Teknolojik önlemler, hak sahibi tarafından, bir eserin veya diğer bir konunun, korunması amacını gerçekleştiren şifreleme, karıştırma ya da eser veya diğer konuların diğer yollarla transformasyonu ya da kopyalama denetim mekanizması gibi erişim kontrolü ya da koruma işlemlerinin uygulanması halinde “etkin” sayılırlar.
4. 1. paragrafta sağlanan yasal korumaya hanel getirmeksizin, hak sahiplerince alınan ve hak sahipleri ve ilgili diğer taraflar arasındaki anlaşmaları da içeren ihtiyari tedbirlerin yokluğunda, Üye Devletler, hak sahiplerinin, istisna ve sınırlamanın faydalanıcısına, 5(2)(a), (2)(c), (2)(d), (2)(e), 3(a), (3)(b) ya da (3)(e) . maddesine uygun olarak ulusal hukuklarında sağlanan istisna veya sınırlamadan yararlanmayı gerektirdiği ölçüde ve

faidalanıcının söz konusu esere veya diğerkonuya yasal yollardan eriştiğı hallerde, sınırlama ve istisnadan yararlanma araçlarına erişimini sağlamasını garanti altına alan uygun tedbirleri alır.

Hak sahibi tarafından, şahsi kullanım amacıyla çoğaltma, istisna veya sınırlamadan yararlanmayı gerektirdiğı ölçüde ve 5. madde ve 5(2)(b) maddesi hükümlerine uygun olarak olanaklı kılınmamış ise, bir Üye Devlet bu hükümlere göre hak sahiplerini çoğaltım sayısı ile ilgili olarak yeterli önlemleri almaktan alıkoymamak suretiyle5(2)(b) maddesine göre temin edilen sınırlama veya istisnanın yararlanıcısı ile ilgili olarak da bu tür tedbirler alabilir.

İhtiyari anlaşmaların ifasında uygulananlar dâhil olmak üzere hak sahipleri tarafından gönüllü olarak uygulanan teknolojik önlemler ve Üye Ülkeler tarafından alınan tedbirlerin ifasında uygulanan teknolojik önlemler 1. Paragrafta öngörülen yasal korumadan yararlanırlar.

Birinci ve ikinci altparagraf hükümleri, kararlaştırılmış sözleşme hükümleri çerçevesinde bireylerin seçtikleri bir yer ve zamanda ulaşabileceğı şekilde kamunun erişimine sunulan eserler veya diğerkonulara uygulanmaz.

Bu madde, 92/100/AET ve 96/9/AT sayılı Direktifler çerçevesinde uygulandıında, bu paragraf, gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra uygulanır.

Madde 7

Hak Yönetimi Bilgisi ile İlgili Yükümlülükler

1. Üye Devletler, kanun tarafından öngörülen telif hakkının veya telif hakları ile bağlantılı tüm hakların veya 96/9/AT sayılı Direktifin 3. Kısımında temin edilen kendine özgü (*sui generis*) hakkın, ihlaline sebep olduğunu, ihlalini temin ettiğini, kolaylaştırdığını, veya böyle bir ihlali gizlediğini bilmesi veya bilmesi için makul gerekçeleri bulunması halinde, bilerek izin almaksızın aşağıdaki fiillerden birini icra eden kişilere karşı, gerekli yasal tedbirler alırlar:

(a) herhangi bir elektronik hak yönetimi bilgisini değiştirmek veya kaldırmak,

(b) bu Direktif veya 96/6/AT Direktifinin III. Kısımında korunan elektronik hak yönetimi bilgisi izinsiz olarak değiştirilmiş veya kaldırılmış olan eserleri veya diğerkonuları dağıtmak, dağıtım için ithal etmek, yayınlamak, iletmek veya kamunun erişimine sunmak,

2. Bu Direktifin amaçları doğrultusunda, ‘hak yönetimi bilgisi’ ifadesi, bu Direktifteki eser veya diğerkonuları tanımlayan veya 96/9/AT sayılı Direktifin 3. Kısımında düzenlenen kendine özgü hak, eser sahibi veya diğerkonuların kullanma hükümleri ve koşulları hakkındaki bilgi ve böyle bir bilgiyi temsil eden herhangi bir numara ya da kodu içeren her türlü bilgi anlamına gelir.

Birinci altparagraf bu Direktifte belirtilen veya 96/9/AT Direktifinin 3. Kısımında düzenlenen kendine özgü hakkın kapsadığı bir eser veya diğerkonunun kamuya iletimle bağlantılı

olduğu anlaşılan veya kopyası ile ilişkilendirilmiş bilgilerin parçalarına, uygulanır.

BÖLÜM IV ORTAK HÜKÜMLER

Madde 8

Yaptırımlar ve Hukuki Yollar

1. Üye Devletler, bu Direktifte düzenlenen haklar ve sorumlulukların ihlali halinde başvurulacak uygun yaptırım ve hukuki yolları sağlar ve bu yaptırım ve hukuki yolların uygulanmasını temin etmek amacıyla gereken her türlü önlemi alırlar. Bu şekilde, sağlanan yaptırımların etkili, orantılı ve caydırıcı olması sağlanır.
2. Her Üye Devlet, kendi ülkesinde vuku bulan bir ihlal sebebiyle menfaati etkilenen hak sahibinin zararı için tazminat isteyebilmesini ve/veya bir ihtiyati tedbire ve mümkün olduğunda ihlale konu materyalin, 6(2) maddesinde belirtilen bileşen, ürün ya da tamamlayıcı kısımların müsaderesine başvurabilmesini temin eden tüm gerekli tedbirleri alır.
3. Üye Devletler, bir telif hakkı veya bağlantılı hakkın, aracılarm hizmetlerini kullanan üçüncü şahıslarca ihlaline karşı bir ihtiyati tedbire başvurma konumunda olan hak sahiplerinin bu durumunu teminat altına alır.

Madde 9

Diğer Yasal Hükümlerin Sürekli Uygulanması

Bu Direktif, özellikle patent hakları, markalar, tasarım hakları, faydalı modeller, yarı iletken ürünlerin topografileri, yazı yüzü, koşullu erişim, kablolu yayın hizmetlerine erişim, ulusal hazinelerin korunması, yasal depozito gereklilikleri, sınırlayıcı uygulamalar ve haksız rekabet hukuku, ticari sırlar, güvenlik, gizlilik, veri korunması ve özel yaşam, kamuya açık belgelere erişim, sözleşme hukuku ile ilgili hükümlere halel getirmez.

Madde 10

Uygulanma Süreci

1. Bu Direktifin hükümleri, 22 Aralık 2002 tarihi itibarı ile Üye Ülkelerin telif hakları ve bağlantılı haklar alanındaki mevzuatıyla korunan ya da bu direktif'in hükümleri ya da 1(2). maddede atıfta bulunulan hükümler kapsamında korunma kriterlerini karşılayan tüm eserlere ve diğer konulara uygulanır.
2. Bu Direktif, 22 Aralık 2002 tarihinden önce kazanılan haklar ve bu tarihten önce tamamlanan işlemler saklı kalmak kaydı ile uygulanır.

Madde 11

Teknik Uyarlamalar

1. 92/100/AET sayılı Direktif aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(a) 7. madde kaldırılmıştır.

(b) 10(3). madde aşağıdaki fıkra ile değiştirilmiştir:

'3. Sınırlamalar, sadece, diğer konulardan normal yararlanmaya aykırı olmayan ve hak sahibinin meşru menfaatlerine sebepsiz yere hanel getirmeyen belirli özel durumlarda uygulanır.'

2. 93/98/AET sayılı Direktifin 3(2). maddesi aşağıdaki paragraf ile değiştirilmiştir:

'2. Fonogram yapımcılarının hakları, tespitinin yapılmasından 50 yıl sonra sona erer. Bununla birlikte, eğer fonogram bu süre içinde hukuka uygun olarak yayımlanmış ise bu hak ilk yayımlanma tarihinden itibaren 50 yıl sonra sona erer. Şayet ilk cümlede sözü geçen süre içinde hukuka uygun bir yayımlanma yok ise ve fonogram bu süre içinde hukuka uygun bir şekilde umuma iletilmiş ise, bu hak umuma ilk iletim tarihinden itibaren 50 yıl sonra sona erer.'

Bununla birlikte, bu paragrafın, bilgi toplumunda telif hakları ve bağlantılı hakların bazı yönlerinin uyumlaştırılmasına ilişkin 22 Mayıs 2001 ve 2001/29/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifince* değiştirilmeden önceki versiyonuna uygun olarak sağlanan koruma sürelerinin dolması nedeniyle fonogram yapımcılarının hakları 22 Aralık 2002 tarihi itibarıyla korunmadığında, bu paragraf hakların yeniden korunması etkisine sahip olmayacaktır.

---

* RG L 167, 22.6.2001, s. 10'

Madde 12

Nihai Hükümler

1. Komisyon, 22 Aralık 2004 tarihinden önce ve bu tarihten sonra her üç yılda bir, öncelikle Üye Devletler tarafından sunulan bilgi temelinde ve özellikle 5, 6 ve 8. maddelerin uygulanmasını dijital pazardaki gelişmeler ışığında incelediği, bu Direktifin uygulanması ile ilgili bir raporu Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye, sunar. 6. madde ile ilgili olarak, Komisyon özellikle, etkili teknolojik önlemlerin kullanılması sonucunda hukuken müsaade edilen işlemlerin oumsuz etkilenip etkilenmediğini ve bu maddenin yeterli bir koruma seviyesi sağlayıp sağlamadığını inceler. Özellikle Antlaşmanın 14. maddesine uygun olarak iç pazarın işlemlerini temin etmek için, gerektiğinde, Komisyon bu Direktifin değiştirilmesi için tasarılar sunar.

2. Bu Direktif'teki bağlantılı hakların korunması hiçbir şekilde telif hakları korunmasını etkilemez ve bozmaz.
3. Bu Direktif ile bir irtibat komitesi kurulur. Bu komite, Üye Devletlerin yetkili kurumlarının temsilcilerinden oluşur. Komiteye Komisyon temsilcisi başkanlık eder ve ya başkanın çağırısı ile ya da bir Üye Devlet temsilcisinin isteği üzerine toplanır.
4. Komitenin görevleri aşağıda belirtilmiştir:
  - (a) Bu Direktifin iç pazarın işlemlerine etkilerini incelemek ve zorlukları tespit etmek.
  - (b) Bu Direktifin uygulanması sırasında meydana gelen tüm sorunlar üzerine istişareler düzenlemek.
  - (c) Ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik gelişmelerle ilgili olanların yanı sıra mevzuatta ve içtihatındaki gelişmelerle ilgili bilgilerin karşılıklı olarak sağlanmasını kolaylaştırmak.
  - (d) Teknolojik önlemlerin uygulanması ve şahsi çoğaltımı da içeren, dijital pazardaki eserlerin ve diğer konuların değerlendirilmesi için bir forum olarak görev yapmak.

Madde 13 Uygulama

1. Üye Devletler, 22 Aralık 2002 tarihinden önce, bu Direktife uygun gerekli kanunları, tüzükleri ve idari hükümleri yürürlüğe koyar. Üye Devletler bu hükümleri derhal Komisyona bildirir.

Bu hükümler Üye Devletlerce kabul edildiğinde, bu Direktife bir atıf içerir veya resmi olarak yayınlanırken böyle bir atıf ile birlikte yayımlanırlar. Bu çeşit bir atıfta bulunmanın yöntemleri Üye Devletlerce belirlenir.

2. Üye Devletler, bu Direktif kapsamında kabul ettikleri iç hukuk hükümlerinin yer aldığı metinleri Komisyona iletacaktır.

Madde 14

Yürürlüğe Giriş

Bu Direktif Avrupa Topluluğu Resmi Gazetesinde yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Madde 15

Muhataplar

Bu Direktif Üye Devletlere yöneliktir.

Brüksel, 22 Mayıs 2001

Avrupa Parlamentosu adına
N. FONTAINE
Avrupa Parlamentosu Başkanı

Konsey Adına
M. WINBERG
Konsey Başkanı